

Samningur

mennta- og menningarmálaráðherra og Ríkisútvarpsins ohf.

um fjölmíðlaþjónustu í almannapágu 2020-2023

Samningur þessi er gerður á grundvelli 4. mgr. 2. gr. laga um Ríkisútvarpið,
fjölmíðil í almannapágu, nr. 23/2013

Inngangur

Samkvæmt lögum um Ríkisútvarpið, fjölmíðil í almannapágu, nr. 23/2013, (hér eftir „lög um RÚV“) er Ríkisútvarpinu ætlað að stuðla að lýðræðislegri umræðu, menningarlegri fjölbreytni og félagslegri samheldni auk þess að leggja rækt við íslenska tungu, sögu og menningararfleifð.

Lýðræðishlutverki sínu sinnir Ríkisútvarpið með fréttajónustu og sem vettvangur skoðanaskipta og umræðu um samfélagsmál. Rækt við íslenska tungu og fjölbreytt efni um listir, menningararf, íþróttir, ýmiskonar fræði og áhugamál almennings er hornsteinninn í menningarhlutverki Ríkisútvarpsins. Sérstök áhersla er lögð á framboð á efni fyrir ungu kynslóðina og að virkja hana til þáttöku í dagskrárgerð. Ríkisútvarpið kappkostar að sameina fólkið í landinu og stuðla þannig að félagslegri samheldni.

1. Markmið

Samningur þessi er gerður á grundvelli 4. mgr. 2. gr. laga um RÚV, þar sem kemur fram að í honum skuli nánar kveðið á um markmið, hlutverk, skyldur og umfang starfseminnar skv. 1. og 3. gr. laganna og um fjármögnun fjölmíðunar í almannapágu á öllu samningstímabilinu. Samningurinn tekur einnig mið af samþykktri stefnu Ríkisútvarpsins.

1.1. Framboð þjónustu og umfang starfsemi

Ríkisútvarpið sendir út dagskrá sem skal uppfylla skilyrði í lögnum og þjónustusamningi þessum með sambærilegum hætti og umfangi og árið 2019, að teknu tilliti til tekna og gjalda, þannig að dagskrárframboð og þjónusta geti á samningstímanum dregist saman um allt að 10% miðað við framangreint ár, t.d. til að standa straum af fyrirsjáanlegum auknum kostnaði við aukna ólínulega þjónustu eða tekjusamdrátt. Með tilliti til þeirra áhersla í dagskrá sem tilgreindar eru í samningi þessum og lögnum og með hliðsjón af eðli starfsemi Ríkisútvarpsins skal miða við að tilfærsla dagskrákostnaðar á milli Rásar 1, Rásar 2 og sjónvarps verði ekki meiri en 10%. Þá er miðað við að tilfærslur milli efnisflokkja í dagskrá sjónvarps og hljóðvarps verði ekki meiri en 15% á samningstímabilinu nema við sérstakar aðstæður og með samþykki beggja samningsaðila. Öll dagskrá Ríkisútvarpsins er send út á vef nema kveðið sé á um annað í samningum við rétthafa.

Ef tekjugrunnur Ríkisútvarpsins breytist á samningstímabilinu skal endurskoða framangreint ákvæði um umfang dagskrár.

2. Sérstök markmið á samningstímanum

Meginhlutverk og markmið Ríkisútvarpsins eru skilgreind í lögnum en samningsaðilar eru ásáttir um eftirfarandi áherslur og sérstök markmið sem vinna skal að á gildistíma samningsins. Við framkvæmd þessara markmiða skal höfð hliðsjón af framboði á efni og áherslum í dagskrá annarra fjölmíðla og

MA
SE

gætt að samkeppnissjónarmiðum. Með þessum áherslum er leitast við að skerpa á hlutverki og sérstöðu Ríkisútvarpsins á íslenskum fjölmíðlamarkaði.

2.1. Kaup af sjálfstæðum framleiðendum og meðframleiðsla

Ríkisútvarpið skal styrkja og efla sjálfstæða sjónvarpsþátta-, kvikmynda- og heimildarmyndagerð með því að gerast kaupandi eða meðframleiðandi að slíku efni frá sjálfstæðum framleiðendum. Þar undir fellur einnig talsetning og gerð útvarpsþátta. Skal verja til þess 12% af innheimitu útvarpsgjalda á ári. Velji Ríkisútvarpið að gerast meðframleiðandi er því heimilt að krefjast eignarhlutar í verkefni í réttu hlutfalli við fjárframlag sitt. Ef eignarhlutur Ríkisútvarpsins í samstarfsverkefni með sjálfstæðum framleiðanda er 50% eða stærri skal greiða listamönnum fyrir vinnu sína samkvæmt gildandi samningum Ríkisútvarpsins og hlutaðeigandi félags rétthafa. Á gildistíma samningsins leggur Ríkisútvarpið áherslu á leikið íslenskt efni til að efla kvikmyndagerð í landinu og auka framboð og gæði á leiknu íslensku sjónvarpsefni.

Ríkisútvarpið býður sjálfstæðum framleiðendum aðstoð við að koma íslensku sjónvarpsefni inn á erlenda markaði í samstarfi við alþjóðlega dreifingaraðila í gegnum RÚV Sölu ehf.

Með sjálfstæðum framleiðanda er átt við framleiðanda hljóð- eða myndefnis sem er sjálfstæður lögaðili, óháður Ríkisútvarpinu í þeim skilningi að hann er ekki undir beinum eða óbeinum yfirráðum þess, hvorki sér né sameiginlega með öðrum, og hefur frelsi til að skilgreina sína eigin viðskiptastefnu, sbr. 36. tölulið 2. gr. laga nr. 38/2011 um fjölmíðla. Greiðslur til þáttarstjórnenda, sjálfstætt starfandi tæknimanna, handritshöfunda, ráðgjafa, leikara o.s.fr., auk greiðslna vegna leigu á búnaði eða öðrum aðföngum vegna dagskrárefnis sem Ríkisútvarpið ber ábyrgð á, teljast þar af leiðandi ekki greiðslur til sjálfstæðra framleiðenda, samkvæmt samningi þessum.

Forsenda fyrir framlagi Ríkisútvarpsins til leikins efnis er að árleg fjárveiting á grundvelli útvarpsgjalds lækki ekki að raunvirði á samningstímanum.

2.2. Börn og ungmennt

Lögð verður áhersla á þjónustu við börn og ungmanni á samningstímabilinu. Á tímabilinu skal bjóða upp á fréttatengt efni ætlað börnum.

Áhersla verður lögð á að hvetja börn og unglings til þátttöku í dagskrágerð og öðru skapandi starfi. Þá verður lögð áhersla á að notuð sé viðeigandi tækni og miðlunarleiðir sem börn og unglings þekkja auk þess að vera ábyrg fyrirmund í notkun þeirra.

Áfram verður lögð áhersla á samstarf við stofnanir, félagasamtök og aðra aðila í því markmiði að efla barnamenningu og fræðslustarf fyrir börn.

Markmið þjónustunnar er að virkja ungt fólk til þátttöku í íslensku samfélagi í víðum skilningi og þróa nýjar miðlunarleiðir til að mæta því þar sem það ver mestum tíma hverju sinni.

Áhersla verður lögð á að efla lýðræðisvitund ungs fólks og auka miðla- og upplýsingalæsi þess auk þess að hvetja til þátttöku í menningarstarfsemi. Áfram verður áhersla lögð á að fá ungt fólk til dagskrágerðar og þátttöku í starfi RÚV.

2.3. Varðveisla og miðlun eldra efnis – Gullkista Ríkisútvarpsins

Markmið Ríkisútvarpsins er að áfram verði unnið að því að yfirlægð efni í Gullkistu Ríkisútvarpsins á varanlegt stafrænt form, auka aðgang almennings að efni úr safni Ríkisútvarpsins og byggja upp innviði til stafrænnar varðveislu og miðlunar.

Á samningstímanum verður áfram unnið að aukinni miðlun efnis úr Gullkistu Ríkisútvarpsins í vefsílara sem tekinn var í notkun í ársbyrjun 2018. Í tilefni af 90 ára afmæli Ríkisútvarpsins í desember 2020 verður rík áhersla lögð á að yfirlægð og veita aðgang að perlum úr safni útvarpsins sem hafa ekki heyrst á öldum ljósvakans um áratugaskeið. Verkefnið styður einnig við miðlun íslenskrar tungu með því að tryggja um ókomna framtíð aðgengi almennings að íslenskum menningararfí sem hingað til hefur verið óaðgengilegt.

2.4. Fræðsluhlutverk Ríkisútvarpsins

2.4.1. MenntaRÚV

Á samningstímanum leggur Ríkisútvarpið rækt við fræðsluhlutverk sitt, m.a. með frekari þróun MenntaRÚV. Markmið MenntaRÚV er að sameina ólíka krafta og stuðla þannig að uppbryggingu viðsýns og framsækjins samfélags með því að miðla vönduðu og fjölbreyttu efni. MenntaRÚV er ætlað að vera miðstöð fyrir fræðslu- og kennsluefnri á íslensku eða með íslenskum texta, sérstaklega með þarfir kennara og nemenda í huga. MenntaRÚV verður með vandað efni, framleitt af Ríkisútvarpinu og öðrum íslenskum og erlendum framleiðendum.

Á samningstímanum gerir Ríkisútvarpið fræðsluefni um íslenska tungu aðgengilegt á vef sínum.

Starfshópur á vegum Ríkisútvarpsins og fulltrúar hagsmunaaðila þróa og móta áætlun um starfsemi um MenntaRÚV í viðtæku samstarfi við menntayfirvöld, kennara, framleiðendur og dreifendur fræðsluefnis og fleiri aðila eftir atvikum.

Hópurinn leggur fram tillögur um stefnu og helstu áherslur MenntaRÚV fyrir árslok 2021 ásamt kostnaðar-, verk- og tímaáætlun.

2.4.2. Háskólinn okkar

Á samningstímanum þróar Ríkisútvarpið svæði á vef sínum í samstarfi við háskólasamfélagið þar sem háskólar og aðrar rannsóknarstofnanir geta miðlað efni í mynd, hljóði og texta. Markmiðið er að tryggja almenningi á einfaldan hátt aðgang að fræðasamfélagini og þeirri vitneskju sem það býr yfir. Þá getur Ríkisútvarpið verið í miðlunarhlutverki og nýtt reynslu sína við framsetningu og miðlun upplýsinga. Með þessu leggur Ríkisútvarpið sitt af mörkum til að bregðast við upplýsingaóreiðu samtímans og styðja við opinbera umræðu með það að markmiði að þjóðin verði upplýstari og fróðari.

2.4.3. Miðla- og upplýsingalæsi

Ríkisútvarpið setur á vefinn upplýsingar og fræðsluefni fyrir almenning um miðla og upplýsingalæsi fyrir árslok 2022.

Með miðla- og upplýsingalæsi er átt við hæfni, þekkingu og skilning sem gerir fólk kleift að nýta fjölmíðla á áhrifaríkan og öruggan hátt. Enn fremur að efla gagnrýna hugsun og hæfni til að greina falsfréttir, flókin mál og að þekkja muninn á skoðunum og staðreyndum.

2.4.4. Þróun máltækni

Ríkisútvarpið á aðild að Almannarómi og tekur á samningstímanum þátt í starfi þverfaglegs hóps rannsakenda og fyrirtækja (SÍM) um þróun kjarnalausna í máltækni. Markmiðið er að tryggja að

WDA
SE

íslenska verði bæði nothæf og notuð í tölvum og snjalltækjum til framtíðar. Í safni Ríkisúvarpsins liggja gögn sem nýtast beint við þróun þessarar tækni.

2.4.5. Þjónusta við eldri borgara

Ríkisúvarpið skal huga að sjónarmiðum og þörfum eldri borgara í dagskrágerð sinni. Fræðsla miðuð að málefnum eldri borgara, réttindum þeirra og heilbrigði skal vera hluti af dagskrá í miðlum sem Ríkisúvarpið telur ná best til eldri borgara.

3. Fréttapjónusta

Ríkisúvarpið veitir víðtæka fréttu- og fréttaskýringapjónustu og veðurþjónustu allan sólarhringinn. Ríkisúvarpið miðlar fréttum í útvarpi og sjónvarpi, á vef og samfélagsmiðlum. Fréttastofa starfar samkvæmt fréttareglum sem endurskoðaðar eru á minnst þriggja ára fresti.

3.1. Kosningaumfjöllun

Ríkisúvarpið birtir reglur um framkvæmd kosningaumfjöllunar eigi síðar en fjórum vikum áður en framboðsfrestur rennur út. Ef boðað er til kosninga með skemmri fyrirvara skal Ríkisúvarpið birta reglurnar eigi síðar en tveimur vikum eftir að tilkynnt hefur verið um kosningarnar.

4. Aðgengi að þjónustu RÚV

Ríkisúvarpið skal móta stefnu í aðgengismálum. Stefnan á að fela í sér hvernig leitast er við að nýta tæknilegar lausnir til að tryggja aðgengi þeirra sem ekki geta nýtt sér þjónustu Ríkisúvarpsins með hefðbundnum hætti.

Við þróun vefs og ólinulegrar dagskrár skal taka mið af aðgengi engu síður en í hefðbundinni línulegri dagskrá í útvarpi og sjónvarpi.

Heyrnarlausum og heyrnarskertum skal áfram veita aðgengi að fréttum og öðru sjónvarpsefni á vef og með skjátexta, t.d. í textavarpi. Útsendingar á táknumáli eða aðrar miðlunarleiðir skulu nýttar þegar það þykir henta og í samræmi við tæknilega möguleika á hverjum tíma.

Ríkisúvarpið skal áfram leita leiða til að koma til móts við blinda og sjónskerta með tæknilegum lausnum.

Á samningstímanum heldur Ríkisúvarpið áfram að þróa tæknilegar lausnir til að auka aðgengi Íslendinga búsettra erlendis að dagskrárefni og þjónustu.

Þá leggur Ríkisúvarpið áherslu á að veita þjónustu fyrir íbúa landsins sem hafa annað móðurmál en íslensku, þar á meðal með miðlun fréttu á fleiri tungumálum en íslensku og fræðslu um samfélagsleg málefni.

Beinar útsendingar frá borgarafundum og frá stóratburðum er varða alla, svo sem náttúruhamförum, hryðjuverkum eða stórtíðindum í stjórnámum, skulu rittúlkaðar í textavarpi ef því verður við komið.

Fréttaskýringarþættir í beinni útsendingu skulu textaðir fyrir endursýningu.

Öll forunnin innlend dagskrá er textuð eftir því sem unnt er. Innlendir þættir sem ekki næst að texta fyrir frumsýningu skulu textaðir fyrir endursýningu ef því verður við komið.

Ríkisúvarpið skal senda út fréttir á táknumáli eða með táknumálstulkun alla daga ársins. Hlutfall útsendinga á táknumáli á samningstímanum skal ekki vera minna en það var 2019. Rittulkun og táknumálstulkun skal fylgja umræðuháttum með fulltrúum framboða í aðdraganda kosninga.

2024
/ 54

Á vefsíðu Ríkisútvarpsins er vefþula sem les upp texta.

Ríkisútvarpið fylgist með og tekur virkan þátt í þróun máltaekni sem leitt gæti til framfara í aðgengismálum.

5. Stefnumótun og aðkoma almennings að dagskrá Ríkisútvarpsins

Ríkisútvarpið setur sér stefnu á a.m.k. fimm ára fresti og áður en stefnan er birt opinberlega skulu drög að henni kynnt mennta- og menningarmálaráðuneytinu.

Stefna Ríkisútvarpsins taki einnig til dagskrár og allra sviða miðlunar að teknu tilliti til laganna og samnings þessa.

Ríkisútvarpið leitar með skipulögðum hætti að dagskrárhugmyndum og tillögum að dagskrárefni fyrir alla miðla jafnt frá almenningi sem sjálfstæðum framleiðendum. Til viðbótar við markvissa móttöku slíkra erinda verður tvívar á ári staðið fyrir opnum hugmyndadögum fyrir dagskrárefni.

6. Starfsemi utan höfuðborgarsvæðisins

Ríkisútvarpið leggur áherslu á þjónustu við alla landsmenn, meðal annars með því að hafa starfsemi í öllum landshlutum sem er stýrt frá svæðisstöð á Akureyri. Miðað er við að umfang starfseminnar verði sambærilegt við árið 2019.

7. Öryggis- og almannavarnahlutverk

Ríkisútvarpið er mikilvægur hlekkur í öryggiskeðju landsins, leggur rækt við það hlutverk og horfir til þess við þróun nýrra miðlunarleiða í samvinnu við aðrar öryggisstofnanir landsins.

Ríkisútvarpið skal starfa eftir öryggisstefnu til að tryggja upplýsingamiðlun og þjónustu þegar vá ber að höndum. Útvartsstjóri skipar öryggisnefnd sem ber ábyrgð á öryggismálum Ríkisútvarpsins.

Ríkisútvarpið skal hafa forgöngu um skipan starfshóps með Almannavörnum, Neyðarlínunni, Isavia og sérfræðingi á sviði almannavarna um framtíðaruppbýggingu útvarsöryggissenda og metur valkostum um framtíðardreifileiðir. Niðurstöður skulu liggja fyrir á árinu 2021.

8. Dreifikerfi

Ríkisútvarpið skal miða við að dreifing sjónvarps- og hljóðvarpsefnis nái til að minnsta kosti 99,8% heimila í landinu um opið dreifikerfi, þ.e. að almenningur þurfí ekki að kaupa þjónustu af þriðja aðila til að ná útsendingum Ríkisútvarpsins. Ríkisútvarpinu er heimilt að semja við þriðja aðila um leyfi til að dreifa efni þess, að hluta eða í heild.

Ríkisútvarpið skal leita leiða til að miðla sjónvarps- og útvardsdagskrá sinni til íslenskra ríkisborgara sem búsettir eru erlendis, t.d. með veftlausnum sem tryggja aðgang án þess að gengið sé á hlut rétthafa.

9. Jafnréttismál

Ríkisútvarpið gerir jafnréttisáætlun sem skal endurskoðuð með reglubundnum hætti. Stefnt skal að jafnrétti kynjanna í allri starfsemi og dagskrá og viðmælendur í fréttum og öðru dagskrárefni endurspegli kynjahlutföll í samfélagitum.

10. Málstefna og þróun máltaekni

Áhersla skal lögð á vandað mál í öllum miðlum ásamt því að upplýsa og fræða landsmenn um mál og málnotkun. Ríkisútvarpið setur sér málstefnu og skal hún endurskoðuð á samningstímanum.

Starfsmenn skulu hafa aðgang að málfarsráðgjöf.

11. Innra eftirlit og gæðamál

Til að stuðla að faglegum vinnubrögðum og tryggja gæði fréttu- og dagskrárefnis skal Ríkisútværpið viðhafa innra eftirlit og fylgja gæðaferlum auk þess sem upplýst skal á gagnsæjan hátt með hvaða hætti það er gert á hverjum tíma.

Ríkisútværpið setur sér siðareglur sem skulu endurskoðaðar eigi sjaldnar en á fimm ára fresti.

Fréttareglur Ríkisútværpsins eru aðgengilegar á vef Ríkisútværpsins og endurskoðaðar reglulega.

Ríkisútværpið skal láta mæla viðhorf almennings og traust til félagsins í heild og til fréttajónustu. Einnig skal mæla viðhorf til dagskrárefnis og einstakra dagskrárlíða einu sinni á ári. Ríkisútværpið skal reglulega láta mæla notkun almennings á þjónustu þess.

Allar lausar stöður skulu auglýstar og ráðið skal eftir opnu, faglegu og gagnsæju ráðningarárferli. Jafnframt skal gætt að því að samningar við verktaka séu gerðir eftir opnu, faglegu og gagnsæju ferli.

12. Fjármögnun

Kveðið er á um tekjustofna Ríkisútværpsins í 14. gr. laga nr. 23/2013. Verði tekjur Ríkisútværpsins af innheimtu útvarpsgjaldi á samningstímabilinu lægri að raunvirði en þær voru árið 2019 er hvorum samningsaðila heimilt að fara fram á upptöku samningsins.

Greiðslur til Ríkisútværpsins samkvæmt áætlun fjárlaga um tekjur af gjaldi skv. 1. mgr. 14. gr. laga nr. 23/2013 (útvarpsgjaldi) skulu berast í jöfnum hlutum mánaðarlega og fyrirfram, fyrsta dag hvers mánaðar.

Á hverju ári skal mennta- og menningarmálaráðuneytið óska eftir upplýsingum frá fjármála- og efnahagsráðuneyti um fjölda þeirra sem fengu álagt útvarpsgjald, innheimtuhlutfall gjaldsins og endanlegan fjöldu greiðenda á yfirstandandi ári og láta Ríkisútvarpinu í té.

Reynist tekjur af útvarpsgjaldi hærri en útgjöld vegna fjölmíðlaþjónustu í almannapágu, á samningstímabilinu, þannig að eiginfjárluhlfall félagsins fari upp fyrir 35% skal Ríkisútværpið greiða til baka fjárhæð sem nemur mismun á þjónustutekjum og útgjöldum vegna fjölmíðlaþjónustu í almannapágu eða mismun á eigin fé og því sem væri ef eigið fé væri 35%. Skal lægri fjárhæðin af þessum tveimur greidd og skal greiðlan fara fram í jöfnum hlutum á fjórum mánuðum frá lokum uppgjörs reikningsárs. Ríkisútvarpinu er heimilt eftir lok samnings þessa að halda eftir allt að 10% af tekjum af útvarpsgjaldi sem eru umfram þann kostnað sem félagið hefur af því að veita fjölmíðlaþjónustu í almannapágu. Þessi regla á ekki við um framlög úr ríkissjóði sem ætluð eru til sérstakra fjárfestinga svo unnt sé að uppfylla fjölmíðlaþjónustu í almannapágu í samræmi við leiðbeinandi reglur Eftirlitsstofnunar EFTA. Auk tekna af útvarpsgjaldi hlýtur Ríkisútværpið sérstaka fjárveitingu upp á 175 m.kr. árið 2020 til eflingar á leiknu íslensku sjónvarpsefni. Ef ekki verður áframhald á þessari fjárveitingu fellur niður skuldbinding Ríkisútværpsins um að auka framlag til leikins efnis, sbr. grein 2.1.

13. Rekstraráætlun

Ríkisútværpið sendir ráðuneytinu rekstraráætlun fyrir hvert ár. Rekstraráætlun skal vera nákvæm og ítarleg og vera sundurliðuð eftir efnisflokkum og einstökum miðlum. Rekstraráætlun skulu fylgja upplýsingar um umfang dagskrár og annarrar þjónustu og þær breytingar sem fyrirsjánlegar eru, að teknu tilliti til tekna og gjalda á reikningsárinu.

LS
SE

Geri Ríkisútværpið breytingar á rekstraráætlun sinni skulu ráðuneytinu kunngjörðar breytingar á henni og áhrif þeirra á þjónustuna, séu þær gerðar á reikningsárinu.

14. Ársreikningur og árskýrsla

Ríkisútværpið skal árlega, jafnskjótt og ársuppgjör síðastliðins reikningsárs liggur fyrir, afhenda ráðuneytinu endurskoðaðan ársreikning sem einnig skal gerður aðgengilegur á vef Ríkisútværpsins. Jafnframt skal birta þar samstæðureikning og sex mánaða árshlutareikning, sbr. 2. mgr. 149. gr. laga nr. 2/1995.

Í endurskoðuðum ársreikningi félagsins skal gera grein fyrir tekjum Ríkisútværpsins að frádregnum kostnaði, annars vegar af fjölmíðlaþjónustu í almannabágu og hins vegar af þeim hluta starfseminnar sem telst vera í samkeppnisrekstri. Einig skal gerð nánari grein fyrir sundurliðun útgjalda einstakra liða í samræmi við lög og reikningsskilastaðla sem eru í gildi á hverjum tíma.

Ríkisútværpið skal gera árskýrslu fyrir aðalfund og skal ráðuneytinu sent eintak af henni jafnskjótt og hún er tilbúin. Árskýrslan skal einnig vera aðgengileg á vef Ríkisútværpsins.

15. Upplýsingasöfnun

Ríkisútværpið skal árlega útbúa greinargerð til fjölmíðlanefndar um hvernig það stendur að fjölmíðlaþjónustu í almannabágu, skv. 3. gr. laganna, sbr. 2. mgr. 15. gr. sömu laga. Greinargerðin skal einnig send ráðuneytinu um leið og hún er send fjölmíðlanefnd.

Í greinargerðinni skal einnig greint frá niðurstöðum eigin mats Ríkisútværpsins á framkvæmd ákvæða í 4. mgr. 3. gr. laganna, einkum 2. og 5. tölulið.

Í greinargerðinni skal setja fram tölulegar upplýsingar skv. viðauka við samning þennan og skýringar á hvernig Ríkisútværpið hefur sinnt fjölmíðlaþjónustu í almannabágu á hverju ári í samanburði við fyrri ár. Einig skulu koma fram upplýsingar um tilfærslur dagskrárkostnaðar á milli Rásar 1, Rásar 2 og sjónvarps og milli efnisflokkja í dagskrá sjónvarps og hljóðvarps miðað við árskýrslu fyrra árs. Þá skal gerð grein fyrir viðhorfum almennings til starfsemi Ríkisútværpsins eins og þau koma fram, m.a. í könnunum, sem Ríkisútværpið lætur gera, og ábendingum.

Í greinargerðinni skal birta sundurliðun útgjalda einstakra liða til að hægt sé að sannreyna og meta gagnsæi og framsetningu í ársreikningi á kostnaði við þá fjölmíðlaþjónustu í almannabágu sem Ríkisútværpið veitir, að teknu tilliti til tekna að frádregnum kostnaði við þann hluta starfseminnar sem fellur undir samkeppnisrekstur, sbr. 2. mgr. 15. gr. laganna.

Þá skal gera grein fyrir hvernig aðskilnaði rit- og dagskrárstjórnar og viðskiptalegra hagsmuna er háttáð.

Í greinargerð skal einnig koma fram með hvaða hætti Ríkisútværpið bregst við ábendingum, kvörtunum, frávikum frá siðareglum, brotum á fréttareglum og öðru sem skiptir máli varðandi gæði eða innra eftirlit.

Ef Ríkisútværpinu tókst ekki að koma einstökum atriðum í samningi þessum, eða sem tilgreind eru í 3. gr. laganna, í framkvæmd á því ári sem greinargerðin tekur til skal gera grein fyrir ástæðum þess í greinargerðinni og hvernig stefnt er að því að bæta úr því.

Efnisflokkja og upplýsingar sem tilgreind skulu í greinargerðinni er að finna í viðauka við samning þennan.

WMA
SE

16. Eftirlit og fundir um framkvæmd samnings

Ríkisútvarpið skal á hverjum tíma og eftir því sem ráðuneytið, fjölmíðlanefnd, Samkeppniseftirlitið eða Ríkisendurskoðun óska eftir, veita allar nauðsynlegar upplýsingar til að sannreyna megi hvort Ríkisútvarpið uppfyllir skyldur samkvæmt lögum og samningi þessum.

Aðilar að samningi þessum skulu koma saman eigi sjaldnar en tvívar á ári, til að fjalla um framkvæmd samningsins, þróun hans, fyrirhugaðar breytingar og markmið. Sé talin ástæða til breytinga á samningi þessum skulu þær gerðar í sérstökum viðauka við hann.

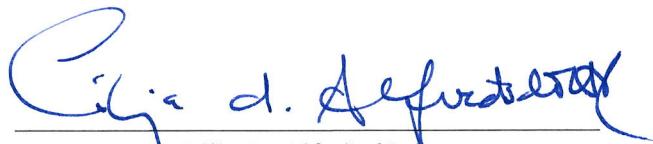
Ráðuneytið getur sannreynt skýringar á rekstri og framkvæmd samningsins með því að óska eftir frekari upplýsingum og gögnum þar að lútandi og veitir Ríkisútvarpið þær, að því gefnu að sérstök samkeppnissjónarmið og persónuverndarsjónarmið mæli ekki gegn því.

17. Gildistími

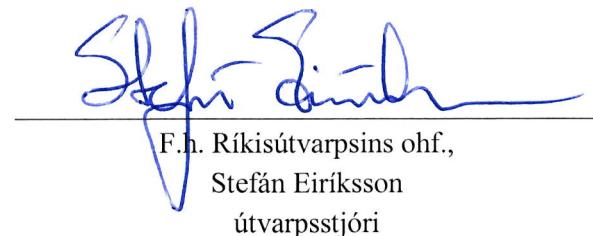
Gildistími samnings þessa er frá 1. janúar 2020 til 31. desember 2023.

Samningurinn er gerður í tveimur samhljóða eintökum og heldur hvor aðili sínu eintaki.

Reykjavík, 28. desember 2020

Lilja D. Alfreðsdóttir
mennta- og menningarmálaráðherra

F.h. Ríkisúvarpsins ohf.,
Stefán Eiríksson
útvapsstjóri

VIÐAUKI I

Greinargerð Ríkisútværpsins um fjöldun í almannabágu

1. FRAMBOÐ ÞJÓNUSTU OG UMFANG STARFSEMI

Í árlegri greinargerð Ríkisútværpsins um fjöldun í almannabágu, skv. 7. gr. og 15. gr. laga nr. 23/2013 skal gera grein fyrir dagskrá og umfangi starfsemi Ríkisútværpsins og bera saman við dagskrá og umfang þriggja ára á undan.

Gerð skal grein fyrir breytingum og þróun á framboði þjónustu og efnispáttum út frá neðangreindum atriðum, og fleiri ef við á:

SJÓNVARP

1. Heildarútsendingartími í línulegri dagskrá (klst.).
2. Heildarútsendingartími auglýsinga í dagskrá (mín.).
3. Meðalútsendingartími á dag (klst.).
4. Hlutfall innlends og erlends efnis í dagskrá.
5. Hlutfall innlends og erlends efnis á kjörtíma (kl. 19-23).
6. Hlutfallsleg skipting eftir tegund dagskrárefnis:
  - a. Fréttir og fréttatengt efni.
  - b. Listir, menning og vísindi.
  - c. Leikið efni.
  - d. Efni fyrir börn og ungmennt.
  - e. Íþróttir (skipt eftir helstu íþróttagreinum).
  - f. Afþreyingarefni.
7. Hlutfallsleg skipting eftir uppruna dagskrárefnis:
  - a. Ísland.
  - b. Önnur af Norðurlöndunum.
  - c. Önnur Evrópulönd.
  - d. N-Ameríka (Bandaríkin og Kanada).
  - e. Aðrar heimsálfur.
8. Aðgengismál
  - a. Samtímatextun á aðalfréttatíma á síðu 888 í textavarpi (hlutfall).
  - b. Táknmálstulkun á fréttum og fréttatengdu efni (fjöldi þátta).
  - c. Textun á síðu 888, frumsýningar (og hlutfall af forunnu innlendu efni).
  - d. Textun á síðu 888, endursýningar (og hlutfall af forunnu innlendu efni).

NOT
SE

RÁS 1

9. Heildarútsendingartími í línulegri dagskrá (klst.).
10. Meðalútsendingartími á sólarhring (klst.).
11. Skipting dagskrárefnis eftir efnisþáttum (klst. og hlutfall af heild):
  - a. Menningarþættir með blönduðu efni.
  - b. Samfélags- og dægurmál.
  - c. Fréttir og fréttatengt efni.
  - d. Sígild og nútímatónlist.
  - e. Dægurtónlist.
  - f. Mannlíf.
  - g. Leikið efni.
  - h. Efni fyrir börn og ungmenni.
  - i. Trúmál.
  - j. Íþróttir.
  - k. Kynningar.
  - l. Auglýsingar.

RÁS 2

12. Heildarútsendingartími í línulegri dagskrá (klst.).
13. Meðalútsendingartími á sólarhring (klst.).
14. Hlutfall af íslenskri tónlist og fjölda lagatitla.
15. Skipting dagskrárefnis eftir efnisþáttum (klst. og hlutfall af heild):
  - a. Íslensk tónlist.
  - b. Samfélags- og dægurmál.
  - c. Dægurtónlist.
  - d. Fréttir og fréttatengt efni.
  - e. Leikið efni.
  - f. Sígild/létt sígild tónlist.
  - g. Skemmtiefni.
  - h. Efni fyrir börn og ungmenni.
  - i. Menningarþættir með blönduðu efni.
  - j. Trúmál.
  - k. Kynningar.
  - l. Auglýsingar.
  - m. Íþróttir.

KMA
SE

16. Fjöldi heimsókna á vef Ríkisútværpsins.

- a. Fjöldi notenda.
- b. Fjöldi flettinga.
- c. Fjöldi útvarps- og sjónvarpsþáttu í boði á vef.

2. ÖNNUR ATRIÐI

Gera skal grein fyrir neðangreindum atriðum:

1. Fréttabjónusta (gr. 3).

- a. Birting reglna um framkvæmd kosningaumfjöllunar á vef félagsins.

2. Kaup af sjálfstæðum framleiðendum (2.1.).

- a. Kaup af sjálfstæðum framleiðendum, talsetning og gerð útvarpsþáttu sem hlutfall af innheimtu útvarpsgjaldi Ríkisútværpsins.
- b. Kaup og meðframleiðsla á dagskrárefni fyrir sjónvarp af sjálfstæðum framleiðendum, sbr. lið 2.1.
- c. Talsetning
- d. Útvarpsþáttagerð.
- e. Greiðslur Ríkisútværpsins til sjálfstæðra framleiðenda og framleiðslufyrirtækja í m.kr.

3. Framlag til íslensks efnis í sjónvarpi (gr. 2.2.).

- a. Framlag Ríkisútværpsins til innlends leikins sjónvarpsefnis í milljónum króna.
- b. Hlutfall af framlagi Ríkisútværpsins til leikins efnis sem rennur til sjálfstæðra framleiðenda.

4. Börn og unglingsar (gr. 2.3).

- a. Hlutfall barna- og unglingsefnis sem hlutfall af heildardagskrárframboði í sjónvarpi.
- b. Framboð af barnaefni á RÚV.is.
- c. Umfang fréttatengds efnis fyrir börn.
- d. Umfang efnis sem efla skal læsi.
- e. Umfang fræðsluheimsókna fyrir grunnskólabörn.
- f. Aðgerðir til að virkja raddir og sjónarmið barna í mótu efnis og miðlunar.
- g. Próun nýsköpunar í dagskrárgerð þvert á miðla og grasrótarstarf.
- h. Með hvaða hætti þjónusta við börn og ungmenni þróaðist á tímabilinu.

5. Varðveisla og miðlun á eldra efni (gr. 2.4).

- a. Magn safnaefnis Ríkisútværpsins sem fært er á stafrænt form.
- b. Aðgerðir til að gera safnaefni aðgengilegt almenningi.

6. Stefnumótun (gr. 5).

- a. Upplýsingar um aðkomu almennings að stefnumótun Ríkisútværpsins.
- b. Dagskrárstefna miðla Ríkisútværpsins.

WMA
SE

7. Starfsemi utan höfuðborgarsvæðisins (gr. 6).

- a. Fjöldi stöðugilda á landsbyggðinni.
- b. Aðgerðir til að tryggja bætta þjónustu við notendur á landsbyggðinni.

8. Jafnréttismál (gr. 9).

- a. Kynjahlutfall viðmælenda í fréttum og fréttatengdum þáttum.
- b. Kynjahlutfall viðmælenda í dagskrá RÚV, Rásar 1 og Rásar 2
- c. Kynjahlutfall starfsmanna.

9. Innra eftirlit og gæðamál (gr. 11).

- a. Siðareglur starfsmanna.
- b. Fréttareglur Ríkisútværpsins.
- c. Reglur um móttöku og meðferð erinda og greinargerð um samskipti við notendur.
- d. Reglur um innra eftirlit og gæðamál.
- e. Helstu niðurstöður mælinga á trausti og viðhorfi almennings til Ríkisútværpsins.
- f. Umfang skoðunarferða og fræðsluheimsókna.

10. Tímasettar aðgerðir samkvæmt samningnum.

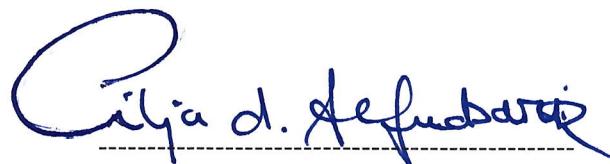
Lögg
SE

**Yfirlýsing mennta- og menningarmálaráðherra og útvarpsstjóra
vegna starfsemi RÚV sölu á auglýsingamarkaði**

Í lögum um Ríkisútvaprið, nr. 23/2013, er tilgreint að félagið skuli gæta hófsemi í birtingu auglýsinga og ýmsar skorður settar á birtingu þeirra. Hömlur eru á kostun, rofi þátta, vöruinnsætingu og birtingum á vef auch þess sem aðeins er heimilt að senda út 8 mínútur af auglýsingum á hverjum klukkutíma í sjónvarpi.

Í ársþyrjun 2020 var dótturfélagið RÚV sala ehf. stofnað, en það annast fyrir móðurfélagið þá starfsemi sem telst til samkeppnisrekstrar, þ.m.t. sölu og móttöku auglýsinga. Starfsfólk RÚV sölu sem annast sölu og/eða móttöku auglýsingar fær ekki greidd árangurstengd laun. Gætt er að því að viðskiptakjör auglýsenda séu gagnsæ, öllum aðgengileg og að jafnræðis sé gætt milli viðskiptavina. Auglýsingaverðskrá, auglýsingareglur og reglur um fyrrkomulag viðskipta eru birtar á vef RÚV. Ekki eru veittir afslættir umfram það sem fram kemur í þeirri verðskrá. Í sjónvarpi hafa verið um árabil seldir áhorfspunktar og í desember 2020 var innleidd sala hlustunarpunkta í útvarpi. Í slíkri punktasölu er ekki veittur veltutengdur viðskiptaafsláttur og mun því þegar innleiðingunni er lokið, slíkur afsláttur heyra sögunni til.

Á liðnum árum hefur starfsemi Ríkisútvapsins á auglýsingamarkaði verið römmuð inn með margvíslegum hætti. Starfsemi Ríkisútvapsins á auglýsingamarkaði er undir eftirliti bæði Samkeppniseftirlits og fjölmíðlanefndar.

Lilja D. Alfreðsdóttir
mennta- og menningarmálaráðherra

Fb. Ríkisútvapsins ohf.,
Stefán Eiríksson
útvarpsstjóri

